

БІОГРАФІЯ І ТВОРЧІСТЬ ЮРІЯ ДАРАГАНА

Виконали
учениці 11 класу
Мазур Вікторія і Ситник Юлія

(1894-1926)

Народився Юрій Дараган 16 березня 1894 року у Єлисаветграді на Херсонщині в родині інженера. Мати — грузинка. Батько — українець, помер за три місяці до народження сина, тому невдовзі після народження Юрія осиротіла сім'я переїздить у Грузію, до Тифліса, де малюка й хрестили.

Навчався у Тираспільській реальній школі, але закінчити її не довелося — хлопця забрали на першу світову війну. Там він — підпоручник російської армії. Був поранений. Після Лютневої революції 1917 року Дараган — в лавах військ УНР. Спочатку — як командир кулеметної сотні в Житомирській військовій школі, а потім — старшина Кам'янецької школи. Після поразки у визвольних змаганнях разом з іншими вояками у 1920 році інтернований в таборах Польщі (Ланцут, Валовиці, Каліш, Щицьорно) для військовополонених. Тут і прийшла до нього непереборна жадова творчості. Але голодне та холодне життя в таборах також спричинило важку хворобу.

Після переїзду до Чехословаччини, в Прагу, у 1923 році вступає до Українського вищого педагогічного інституту ім. М. Драгоманова. Але йому не судилося його закінчити.

Через сухоти легень і горла (іншими словами — туберкульоз) Юрій Дараган помер 17 березня 1926 року у

туберкульозному санаторії «На Плеше», у м.

Плешове поблизу Праги. Похований

Творчість

Писав Дараган

переважно українською.

Перший російський вірш надрукував у 14 років у часописі «Закавказье».

Через два роки дав цикл віршів у альманах «Поросль», а через три — друкувався в альманасі «Іммортелі» і журналі «Хмель».

Разом зі своїм земляком Євгеном Маланюком у 1922–1923 роках Юрій Дараган видавав часопис «Веселка», де друкував свої твори.

Він одним із перших українських поетів в еміграції звернув увагу на призабуті старокиївські сторінки. Вірші «Похід», «Київ», «Милунія», «Свати», які спочатку поет надрукував у «Веселці», не тільки мали художню цінність, але й стали певним зачином розробки цієї теми іншими авторами.

У 1925 році, ще за життя Дарагана, виходить єдина його збірка «Сагайдак», яка, за словами критиків, тематично та ідейно постала передвісницею художньої платформи майбутньої празької школи української поезії. Вихід збірки критика привітала, а

ТВОРЧІСТЬ Ю. ДАРАГАНА

ЧАСОПИС «ВЕСЕЛКА»,

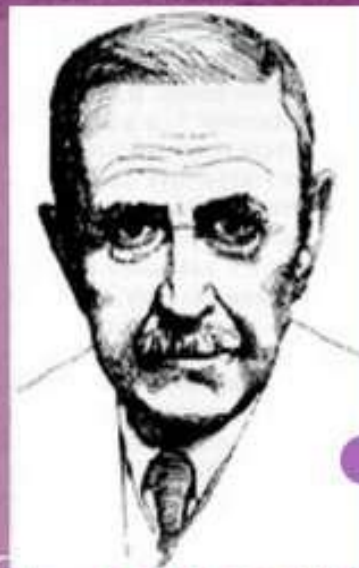
«ПОХІД», «КИЇВ»,

«МЕЛОДІЯ», «СВАТИ»,

«САГАЙДАК» (1925).

Перші поезії

- Разом із кількома друзями

(Ю. Дараган,

М Чирський,

М. Грива та інші) видає журнал
«Веселка», де побачили світ його перші
поезії.

ЮРІЙ ДАРАГАН

САГАЙДАК

Вірші

Книга перша

1922—1924 р.

ПРАГА

УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД

1925

Поезія Юрія Дарагана невелика за обсягом. Також його цікавила українська історія у найрізноманітніших її сюжетах. За кілька років до смерті поет часто навідувався з Праги до Подебраду, де студіювали його недавні бойові побратими. Власне, лише три – чотири останні роки життя Юрія Дарагана були найактивнішою порою творчості, коли писалися вірші збірки «Сагайдак», які скрасили празьку школу української

Поезії Юрія Дарагана

- Де зазирають в прірву скелі...

- Де зазирають в прірву скелі,
Де, як поема, барвний світ,
Над сном маленької оселі –
Мов стрічка, синій оксамит.

І тільки гук прудкої річки
Та дикий спів із верховини –
То з мінарету тужно кличе
Старий і сивий муедзин.

Не знало, де згорає сонце,
Прозорий день вже спопелів...
Зникають, ніби в ополонці,
Замість молдовських снів.

- То я та вітер в дикім полі...

- То я та вітер в дикім полі,
Отруйні стріли, сагайдак,—
Таким міцним солодким болем
Наповнить їх смертельний знак!

Кому, однаково, цілунки,
Удари, рани і вино!..
В одно — густі червоні трунки,
Та кінь, та руку на стегно!

Так пишно вмерти, ясно жити!
Ось білий лебідь — все вперед...
І раптом, стрілами прошитий,
Паде в зелений очерет.

Дякую за увагу!